DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, INC.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone UANal 7798
The most influential Lithuanian Daily in America.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Administratoriaus telefonas UANal 7778
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

VOL XXIII | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Pirmadienis, Lapkritys-November 6 d., 1939 m. | Kaina 3c | No. 261

Prez. Roosevelt pasirašė neutralumo aktą

BE TO, TUO REIKALU IŠLEISTOS TAISYKLĖS IR PAAIŠKINIMAI

WASHINGTON, lapkr. 5. — Šalies vyriausybė, sakoma, savo karines paslaptis paveda Anglijai ir Prancūzijai. Vokietijai tas nepripažinta.

WASHINGTON. lapkr. 5. — Prez. Rooseveltas vakar pasirašė kongreso pravesta 'Neutralinį 1939 metų aktą', kuriuo atšaukta ginklų embargo. Be to, pasirašė du paskelbimus (proklamacijas), kurių vienu pažymima, kad pasirašytas neutralinis aktas tuojau įsigalioja, o kitu — nustatomos taisyklės, kaip kariaujančių šalių povandeniniai laivai gali naudotis J. A. Valstybių prieplaukomis ir teritoriniais vandens plotais.

Pirmuoju paskelbimu prezidentas pareiškia, kad naujas neutralumo aktas pritaikomas karui tarp Vokietijos ir Prancūzijos, Lenkijos, Anglijos, Indijos, Australijos, Kanados, Naujosios Zelandijos ir Pietinės Afrikos Unijos.

Pažymėta, kad nuo šioliai J. A. Valstybėse gali ginklus, municiją ir visokią karine medžiagą pirktis ne tik Anglija ir Prancūzija, bet ir Vokietija. Abiems kariaujančioms pusėms yra lygybė.

"Tobacco Road" vaidinime Minneapolis, Minn., dalyvauja to miesto dramos kritikas Merle Potter. Jis pirmoje eilėje iš kairės pusės sėdi.
(Acme telephoto).

Ohio ir Kalifornijos valstybėse rytoj įvyksta balsavimai seniems žmonėms pensijų mokėjimo klausimu

Ohio ir Kalifornijos valstybėse rytoi. antradienį, įvyksta piliečių referendumai (balsavimai) seniems žmonėms pensijų mokėjimo klausimu. Šiais balsavimais įdomauja ir kitos valstybės. Nes ir kitur piliečiai gali pareikalauti to klausimo sprendimo visuotinais balsavimais.

Paprastai tos rūšies klausimais apsidirba valstybių legislatūros, kai tas liečia mažąsias sumas. Didesniųjų gi pensijų sumų mokėjimą legislatūros neapsiima spręsti ir tai palieka pačių gyventojų nuožiūrai, vnač kai reikia tas suderinti su valstybių konstitucijomis. Daugumo valstybių konstitucijose nė nėra provizijų pensijų klausimais.

Ohio valstybėje rytoj piliečiai balsuos konstitucijai priedo klausimu. Tuo priedu numatyta visiems sulaukusiems 60 m. amžiaus nedirbantiems asmenims kas mėnesį mokėti po 50 dol. pensijos pavieniems ir po 80 dol. vedusiems.

Kalifornijoje yra kitokis sumanymas. Tenai visiems seniems žmonėm norima mokėti 30 dol. ka savaitę.

Vienur ir kitur numatomos didelės išlaidos, jei sumanymai būtų pripažinti. Daug kas pareiškia, kad dėl to valstybės galėtų bankrūtyti.

NACIAI PROTESTUOJA DĖL CITY OF FLINT

BERLYNAS, lapkr. 5. — Haugesundo uosto išlaisvintas amerikoniškas prekybinis laivas City of Flint amerikiečių laivininkų valdomas nuplaukė į netolimą Bergen uostą ir tenai laikinai apsistojo. Jei viskas gerai seksis, City of Flint leisis stačiai į Anglijos pakrantes.

Vokietijos vyriausybė iškėlė aštrų protestą Norvegijai. Reikalauja, kad laive City of Flint būtų iškelta swastika ir laivas pasiųstas į Vokietiją. Be to reikalauja išlaisvinti Haugesunde internuotus vokiečius jūrininkus, kurie City of Flint valdė.

Vokietija pareiškia, kad tas Norvegijos žygis yra vokiečiams nedraugingas. Nacių karo laivyno vadovybė įsakė City of Flint nuskandinti, jei jis plauks į Angliją, bet ne į Vokietiją.

Vokietijos vyriausybė į Norvegijos žygį rimtai atsineša ir pasiuntė grasinančią notą.

Žiniomis iš Oslo, Norvegų vyriausybė neigia Vokietijos grasinimus.

VOKIETIJA SUTRAUKIA KARIUOMENĘ Į ITALIJOS PASIENĮ

BERLYNAS, lapkr. 5. — Patirta, kad Vokietija įvairių rūšių gausią kariuomenę sutraukia į Italijos pasienį Austrijoje. Daug kas teiriaujasi, kokiais sumetimais tas daroma. Vokietijos autoritetai atsako, kad tai yra kariuomenės manevrai. Sako, artilerija šaudyme pratinama.

Bet žinovai netiki tais aiškinimais. Jie sako, kad tas yra nepaprasta. Atrodo, kad Hitleris susimetė nedraugingai atsinešti į Italiją, kuri nusprendė būti neutrali ir neturi noro padėti Vokietijai jos žygiuose.

Labdaros Sąjungos seimas buvo gausus

Vakar įvykęs Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje Labdaringosios Sąjungos 20-asis seimas buvo gausus dalyviais.

Be eilės mūsų gyvuojų pasaulininkų dalyvavo dar ir šie lietuvių vadai ir darbuotojai:

Prelatas M. Krušas, kun. H. Vaičūnas, kun. J. Paškauskas, kun. A. Linkus, kun. M. Urbonavičius, M. I. C., kun. J. Mačiulionis, M. I. C. Be to, Londono lietuvių parapijos klebonas kun. K. Matulaitis, M. I. C., prof. K. Pakštas ir kiti.

Plačiau apie šį seimą bus pranešta kituose "Draugo" numeriuose.

NORVEGAI IŠLAISVINO CITY OF FLINT

OSLO, Norvegija, lapkr. 4. Nacių jūrininkų aptarnaujamas amerikoniškas prekybinis laivas City of Flint iš Murmansko (sov. Rusijos arktinis uostas) Norvegijos pakrantėmis atsargiai plaukė Vokietijos link — į Hamburgą, kur vokiečiai norėjo jį internuoti. Du norvegų karo laivai jį lydėjo stebėdami, kad jis nebūtų pasuktas į kurį nors norvegų uostą, nes britų blokados laivai taip pat jo nepaleido iš savo akių.

Naciai netikėtai City of Flint pasuko į norvegų uostą Haugesund ir tenai be Oslo autoritetų leidimo sustabdė. Saugodama savo šalies neutralumą norvegų vyriausybė iš City of Flint laivo pašalino 18 nacių jūrininkų, juos internavo, o laivą grąžino amerikiečių įgulai ir leido jai plaukti kur tik ji nori.

Kalbama, kad išlaisvintas City of Flint, turbūt, jau išplaukė savais keliais, matyt į Anglijos pakrantes.

Šį kartą Norvegija uždarė visus dėl City of Flint laivo kilusius Amerikos nesusipratimus su sov. Rusija ir Vokietija.

PANAIKINUS EMBARGO IR KAS TOLIAU

WASHINGTON, lapkr. 4. — Daug kas tvirtina, kad kongresui atšaukus iš Amerikos neutralumo akto ginklų embargo šalis virsta stačiai arsenalu santarvei — Anglijai ir Prancūzijai, jų kovoje su Vokietijos diktatūra. Kalbama, kad kaip tik prezidentas išleis pranešimą, ryšium su embargo atšaukimu, minėtos valstybės tuojau šioj šaly pirks ir užsisakys ginklų, amunicijos ir įvairių karinių reikmenų vieno bilijono dolerių vertės. Prezidentas viliasi, kad santarvė, turėdama pakankamai ginklų galų gale nugalės Vokietiją ir sutriuškins hitlerizmą.

Už ginklus ir karinius reikmenis santarvė negaus jokio kredito. Perkant pilnai turės užsimokėti. Ir joms, kaip sakoma, nebus sunkumų. Nes šioj šaly turi dideles aukso atsargas ir stambiuosius investmentus.

Tačiau daugiausia vargo bus įgytus Amerikoje ginklus ir kitas reikmenis laimingai nugabenti į Europą. Vokietija imsis visų priemonių britų ir prancūzų laivus su siuntomis jūroje pulti ir skandinti, nepaisant jų saugaus lydėjimo.

Be abejonės, Amerikoj rasis daugiau darbo ir pramoninkams pelno. Bet Amerika tuo būdu prisidės prie karo pratęsimo ir didesnio žmonių skaičiaus išžudymo.

Ir tai dar ne viskas. Laikui bėgant pati Amerika galės būti įtraukta karan, nepaisant prezidento tvirtinimų, kad įsikišimo bus išvengta. Kai bekariaujant santarvei pasidarys karšta, arba ji bus slegiama į sieną, be abejonės, ji šauksis Amerikos pagalbos pareiškusi, kad Amerika už pelną turi atsilyginti.

ANOT NACIŲ, 840,000 LENKŲ NELAISVĖJE

BERLYNAS, lapkr. 4. — Vokiečių karo ministerijos valdininkas, klausiamas apie lenkų kariuomenės nuostolius buvusiam kare pareiškė, kad tikrieji daviniai per porą metų nebus žinomi.

Jis nurodė, kad karo pradžią lenkai turėjo apie du milijonus kareivių. Ne visi jie buvo paruošti. Kai kurios atsargų dalys dar buvo mobilizuojamos.

Anot jo, apie 840,000 lenkų kareivių pakliuvo vokiečių ir sovietų nelaisvėn ir apie 60,000 paspruko į gretimas valstybes, kur jie internuoti.

Iš vieno milijono likusiųjų dalis nukauta, arba sužeista, o kiti nusimetę uniformas grįžo į savo tėviškes ir ten ėmėsi ūkio darbų apsimetę, kad jie nebuvo pašaukti karo tarnybon.

KIAUŠINIŲ EKSPORTAS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. (E) — Šiemet nuo metų pradžios išvežta į užsienius jau arti 100 milijonų kiaušinių, kas yra apie 100,000 kiaušinių daugiau, kaip pernai.

ŽYDAMS VARŽO ĮSIGYTI MAISTO

KOELNE, Vokietija, lapkr. 4. — Naciai vietos žydus suvaržė įsigyti reikalingo maisto. Nustatytos valandos ir nurodytos parduotuvės, kur žydai gali pirktis maisto. Paukštienos ir žuvies jie negali gauti.

6 KALINIAI PABĖGO, BET SUGAUTA

JACKSON, Mich., lapkr. 5. — Nužudę sargą 6 kaliniai pabėgo. Bet neužilgo sugauti.

KROATAI SUKILĘ PADĖTI PRANCŪZIJAI

LIUBLANA, Jugoslavija, lapkr. 4. — Jugoslavijos žandarmai pasiųsti prieš kroatų pėstininkų pulko dezertyrus, pasprukusius į miškus šalia Karlovac, už 30 mylių pietvakarų link nuo Zagrebo, Kroatijos sostinės.

Kroatų pėstininkų pulkas sukėlė maištus prieš tris savaites, bet apie tai žinios buvo slepiamos.

Autonominės Kroatijos sudarytą kone iš vienų kroatų valstiečių pulką agitatoriai sukurstė vykti į vakarinį karo frontą kovoti Prancūzijos pusėje.

Vieną popietį visas apie 4,500 kareivių pulkas šaudydamas smogė į Karlovac miestą. Tenai kelias dešimts civilinių pašovė, išėjo iš miesto ir apsikasė.

Iš Zagrebo pasiųsta kariuomenė dalį maištininkų sušėmė, o kita dalis paspruko į aplinkinius miškus. Šiuos pastaruosius išgaudyti žandarmai pasiųsta.

LIETUVOS BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS KLAUSIMAS

KAUNAS. (V). — Katalikų spaudoje keliamas klausimas įkurti Vilniuje antrąją metropoliją Lietuvos bažnytinėje provincijoje. Ši metropolija galėsianti apimti Vilniaus, Kaišiadorių ir Panevėžio vyskupijas, o kitos vyskupijos galėtų būti Kauno metropolija.

KAUNAS. (E). — Finansų ministerijos nurodymu nuo spalio 20 d. geriamojo spirito ir degtinės monopolis pakeltas apie 25 nuoš. Taip pat pabrangintas alus ir šiek tiek tabako dirbiniai.

BALKANAI PRADŽIUGĘ EMBARGO ATŠAUKIMU

BUDAPEŠTAS, lapkr. 4. — Balkanų ir kitos Europos mažosios valstybės yra pradžiugusios dėl Amerikos ginklų embargo atšaukimo. Jų vyriausybės pareiškia, kad mažosioms tautoms švinta laimingesnės dienos ir Europai patvari taika. Tai dėl to, kad Anglija ir Prancūzija, turėdamos pakankamai ginklų ir įvairių karinių reikmenų, tikrai sutriuškins Hitlerį su jo hitlerizmu ir Vokietija atsipalaiduos nuo diktatūros, o mažosios valstybės nuo jos agresyvumo.

Pačiam Berlyne pripažįstama, kad Amerikos ginklų embargo atšaukimu Anglijai ir Prancūzijai užtikrinta stambi parama. Bet naciai sakosi jie karo nepralaimėsią, nors ir pati Amerika jin įsikištų. Vokietijos, susijungusios su sov. Rusija, niekas negali nugalėti, sako naciai.

GYVAS ORU SUSISIEKIMAS

KAUNAS. (E). — Lietuvos oro susisiekimas tarp Kauno ir Rygos yra labai gyvas. Lėktuvais "Stepas Darius" ir "Stasys Girėnas" kasdien į vieną ir kitą pusę vežiojami keleiviai ir mažesni siuntiniai.

NACIAI SUSIMETA PRIEŠ KATALIKUS

VATIKANAS, lapkr. 4. — Gauta žinių, kad ryšium su išleista popiežiaus Pijaus XII enciklika nacių autoritetai Vokietijoj ir Lenkijos teritorijose susimetė dar daugiau spausti katalikus. Tai dėl to, kad popiežius pasmerkė totalitinius režimus.

Nacių spaudoje nė vienu žodžiu nepranešta apie popiežiaus išleistą enciklką.

MANDŽIUKO LIETUVIAI GAVO PASUS

CHARBINAS (Tolimieji Rytai) (E). — Lietuvos konsulatas Charbine išdavė Lietuvos užsienio pasus Mandžiuke nuo senų laikų gyvenantiems lietuviams ir iš Lietuvos kilusiems asmenims. Tai esą asmenys, kurie Mandžiuke užima žymias vietas ekonominiame ir kultūriniame gyvenime.

Morris šeimos, Chicagoj, penki nariai teismo nuteisti kalėti už suktybes vedant "First State Mortgage Company".

DĖKOJAMA LIETUVOS PREZIDENTUI

KAUNAS. (E). — Žinios apie Vilniaus atgavimą jaudina visą Lietuvą ir kasdien iš visų krašto vietų ateina raštu ir telegramomis padėkos ir džiaugsmo pareiškimai respublikos prezidentui.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Iš dalies debesuota; nepastovus oras.

Saulė teka 6:29; leidžiasi 4:38.

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
Published Daily, Except Sundays
Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

"DRAUGAS"
Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.
Prenumeratos kaina: Jung. Amerikos Valstybėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00; Pavienis numeris — 3c.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois, Under the Act of March 3, 1879.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei [illegible] nepnsiunčiama tam tikslui [illegible] pasilaiko sau teisę taisyti [illegible] raštus ir ypač korespon[illegible] korespondentų prašo [illegible] rašomąja mašinėle) [illegible] pataisymams, vengiant pole[illegible] Pasenusios korespondencijos [illegible].

Mūsų Radijo Pusvalandis

Kad duoti savo skaitytojams ir visai lietuvių visuomenei dar geresnį patarnavimą, dienraštis "Draugas" ir vėl atnaujina savo radijo pusvalandį, per kurį girdėsite muzikos, dainų ir kalbų iš WGES (1360 kil.) kiekvieną antradienį nuo 7:30 iki 8:00 val. vakare.

Šis radijo pusvalandis tarnaus ne tiek pačiam dienraščiui, kiek mūsų visuomenei: parapijoms, mokykloms, organizacijoms, įvairioms mūsų kultūrinėms ir ekonominėms įstaigoms. Per keletą pirmųjų mėnesių mūsų radijo pusvalandis bus pavestas Chicagos ir apylinkių lietuvių parapijoms. Bus duodama proga atskirų parapijų dainininkams ir muzikams savo jėgomis ir išsilavinimu džiuginti radijo klausytojus ir prisidėti prie lietuvių dainos ir muzikos meno pakėlimo ir išpopuliarizavimo. Nėra abejonės, tuo būdu gražiai patarnausime visam lietuvių tautiniam, organizuotam sąjūdžiui.

Savo skaitytojų prašome garsinti "Draugo" radijo pusvalandį savo draugų ir pažįstamų tarpe. Taip pat prašome pranešti mums ką ypatingai norite per radijo girdėti, kokios programos dalys jums patiks ir kokios nepatiks. Jūsų pastabos bus tinkamai įvertinamos, o į prašymus ir pageidavimus programų vedėjai atkreips savo dėmesį. Prašome padėti ir bendradarbiauti, kad tas radijo pusvalandis būtų vienas iš gyviausių, geriausių ir lietuviškiausių.

Prie šios progos, beje, bus vietoje ir tai pastebėti, kad lig šiol turėjome ir turime daug lietuvių radijo programų Chicagoje. Jų tarpe yra ir visai neblogų, bet ir gana menkų. Tačiau nė vienos nebėra, kuri, be tautinių ir visokių biznio reikalų, apimtų lietuvių katalikų religinius reikalus ir, apskritai, mūsų, lietuvių katalikų organizacinį ir visuomeninį gyvenimą. "Draugo" radijo pusvalandis sieks tą ligšiol buvusį trūkumą užpildyti. Kad tas dienraščio užsimojimas pavyktų, prašome jam į talką.

Mūsų Susivienijimas

Lietuvių R. K. Susivienijimas Amerikoj yra seniausia ir didžiausia mūsų organizacija. Savo auksinį jubiliejų ji atšventė 1936 m. Tai organizacija, turinti tris šimtus kuopų, keliolika tūkstančių narių, pusantro milijono dolerių savo iždė ir moderniškus apdraudos skyrius, pritaikintus vaikams, jaunimui ir augusiems.

Tikrai yra pažymėtina, kad ši didžioji mūsų organizacija padarė šaunų rekordą, teikdama pagalbą savo narių šeimoms, patekusioms į vienokią ar kitokią nelaimę. Pomirtinėmis ji yra išmokėjusi $1,862,901.09, pašalpomis ligoje — $1,340,633.60, aukomis — $14,885.26. Viso — $3,218,419.95. Čia dar nėra įskaityta tos sumos, kurios praeityje būdavo aukojamos įvairiems Lietuvos reikalams ir gražiems, kilniems Amerikos lietuvių tautiniams ir kultūriniams tikslams.

Pažymėtina ir tai, kad Lietuvių R. K. Susivienijimas Amerikoj yra griežtoje valdžios priežiūroje, nes yra legalizuotas visose tose valstybėse, kuriose lietuvių gyvenama didesniais skaičiais. Žodžiu, mūsų Susivienijimas yra stiprus visais požvilgiais.

Būtų gera ir naudinga, jei visi lietuviai katalikai susidomėtų Susivienijimu ir taptų jo nariais. Kaip tik šiuo laiku yra vedamas naujų narių prirašinėjimo vajus. Galima įsirašyti žymiai palengvintomis sąlygomis. Ypač svarbu, kad jaunimas labiau susidomėtų šia organizacija, kuri yra prirengta ir išauginta jo naudai. Moderniškai sutvarkyti Sus-mo apdraudos ir pašalpos skyriai puikiai atsako mūsų jaunosios kartos reikalavimams.

Auginkime savąjį Susivienijimą, nes jis mums visiems reikalingas, ir kaipo fraternalė, ir kaipo katalikiška, ir kaipo gryniausia lietuviška organizacija.

APŽVALGA

Iš Marijonų Gyvenimo

Neseniai Panevėžyje tik ką baigtas statyti naujas modernus naujokyno rūmas. Jis daug kuo skiriasi nuo Marijampolėj buvusio, nes pastatytas pagal specialų planą. Bažnyčios įstatymai novicijato perkėlimą į kitą naują namą lygina su novicijato steigimu. Kaip novicijatui įsteigti, taip ir keisti reikia atskiro Šventojo Sosto leidimo, nes novicijato įstaiga glaudžiai syji su pačiu pastatu (A. M. Darmanin, O. P.).

Naujasis naujokynas turi modernias klases, darbo sales, koplyčią ir kitas reikalingas patalpas. Prie naujokyno rūmo yra ir pusiau vieša koplyčia žmonėms, kurion kasdien renkasi miestiečiai. Prie rūmų yra didelis sodas ir daržai, iš kurių novicijatas turi pragyventi. Novicijatui vadovauja Tėvas Dr. Norbertas Škurkis, MIC., žinomas pedagoginėje ir asketinėje literatūroje. Į naująjį novicijatą jau persikėlė Marijonų novicijai iš Marijampolės.

Sąryšy su šia žinia Pr. Br. "Š-nyje" padarė tokią pastabą:

"Šiandien, kada aplinkui siaučia karas, rodos, nevertėtų kalbėti apie dvasinius dalykus ir jų tvirtoves. Jiems yra taikos metas. Tačiau ir medžiaginėms, fizinėms jėgoms šėlstant mes neturime pamesti galvos ir užmiršti, kad yra dvasia, kuri viena gali valdyti fizinę jėgą, kad yra Dievas. Ir mobilizuotas karys ir besimeldžiąs vienuolis lygiai yra brangūs ir kartu sprendžia tautos likimą. Nes Šventajame Rašte pasakyta: Nisi Dominus custodierit civitatem, frustra vigilant, qui custodiunt eam — Jeigu Viešpats nesaugos valstybės, veltui budi tie, kurie ją saugo..."

Svarsto Įdomų Klausimą

Brooklyne leidžiamas lietuvių katalikų laikraštis "Amerika" daro tokią pastabą:

"Apie lietuvių ištvermingumą amerikiečių šviesuomenei, skaitančiai "New York Times" dienraštį, įdomiai rašo koresp. Tolišius, pranešdamas apie vokiečių kraustymąsi iš Baltijos pakraščių. Tolišius sumini istorinius faktus, Žalgirio mūšį, vokiečių kovas su lietuviais ir lenkais. Jis pažymi, kad vokiečiams keletą kartų pavyko sunaikinti lenkų užtvaras, skyrusias vienas vokiečių apgyventas dalis nuo kitų. Visai kitaip vokiečiams klojosi su lietuviais.

Vokiečiams stengiantis įsigalėti Baltijos pakraščiuose, lietuviai nuo Klaipėdos iki Šventosios sudarė tokią užtvarą, kuri išsilaikė šimtmečius ir to ryžtingumo pasekmė — šiandie vokiečiai, po kelių amžių kovų, turi grįžti ten, iš kur jų prosenių proseniai buvo praskynę kelią kardu".

Anglijos Katalikai Ir Karas

"Times" paskelbė Did. Britanijoj gyvenančių katalikų sąjungos tarybos pareiškimą, kuriame sakoma: "Mes esame pasiryžę vyriausybę remti, nes dabartinis karas vedamas ginant natūralaus teisingumo principus ir krikščioniškąją dorovę. Mes neturime jokios neapykantos vokiečių tautai, prieš kurią dabartiniu metu sąmoningai daug kas buvo slepiama; tačiau mes manome, kad tokiai politikai tos tautos valdovų, kurie savo tikslų jėga ir klasta siekia, turi pasipriešinti visi tie, kurie tiki į nemarumą dieviškų įstatymų".

Lenkų Laivynas

"L. Ž." rašo, kad palyginti su britų, prancūzų ir vokiečių karo laivynais, lenkų karo laivynas visiškai nežymus. Tai reikėtų aiškinti ir buvusia trumpa pajūrio juosta, kuri tęsėsi tik 140 km.

Lenkų karo laivyną sudarė iš viso 14 vienetų. Pirmoje vietoje minėtini 4 naikintojai, kurių du po 2011 tonų ir du po 1540 tonų. Kiekvienas jų buvo ginkluotas keturiomis patrankomis po 120-130 mm dydžio. Toliau sekė 5 povandeniniai laivai nuo 980 iki 1250 tonų dydžio. Kaip žinoma, iš jų porą vokiečiai yra jau sunaikinę. Be to, lenkai dar turėjo penkis torpedlaivius nuo 349 iki 365 tonų dydžio. Paskutiniu metu buvo numatyta du didelius kreiserius po 25,000 tonų ir eilę kitokių karo laivų.

Ukrainų Padėtis

"Garsas", Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoj, organas apie ukrainų šiandieninę padėtį taip rašo:

"Sovietų Rusija, užėmus pusę buvusios Lenkijos, tuoj pravedė rinkimus į savo seimą. Suprantama, bolševikai primetė tik savo parinktų kandidatų sąrašą. Ukrainiečiai ir gudai užsivylę bolševikais, kurie užėmę jų žemes tuoj pradėjo brukti sovietinę tvarką su visais jos barbarizmais. Ukrainiečių mylimiausi vadai šaudomi, brukami į kalėjimus arba į koncentracijos lagerius. Religija persekiojama visu bolševikams įprastu įžulumu bažnyčios plėšiamos ir išniekinamos, kunigai ir vienuoliai žudomi ir kalinami. Tokiomis savo "laisvėmis" bolševikai gudus ir ukrainiečius tik greičiau sukiršys ir sukels prieš save".

Kas Atsitiktų, Kad Žmonės Taksų Nemokėtų?

Įsivaizduokime tokį dalyką. Gauname žinią, kad mums nereikia taksų mokėti. Toji žinia būtų tikrai įdomi. Ji visus nustebintų dėl to, kad gamtos įstatymas žmogui taip diktuoja, jog reikia iš savo kišenės imti pinigus ir mokėti kitam už maistą, drabužį, na, ir taksus. Dėl tų trijų dalykų žmonės dirba pramonėse, ūkiuose ir k., kad sukėlus pinigų savo gyvenimo reikalams aprūpinti. Taigi, gavę žmonės žinią, kad taksų nereikia mokėti, dideliai nustebtų, o daugelis net susijaudintų ir vieni kitų klausinėtų, kas atsitiko, dėl ko taip įvyko ir panašiai. Bet nei viena negalėtų atsakyti, nes negalėtų suprasti, kas galėjo tokią atmainą padaryti. Pagalios, visi iš didelio džiaugsmo sušuktų: "Laimingi esame, nes nereikės daugiau taksų mokėti!"

Bet kas atsitiktų, jei nereiktų taksų mokėti? Pirmiausiai, Jungtinių Valstybių parlamentas būtų uždarytas, visos federalės įstaigos likviduotos. Uždarytų duris visų ministerijų ministrai (Secretary's), pav., Prekybos ir Pramonės, Darbo, Žemės Ūkio, Krašto Saugumo, Karo, Sausžemio, Laivyno ir visos kitos. Jungt. Valstybių iždininkas užrakintų iždinės duris ir grįštų namo į privatų gyvenimą. Kai Jungtinių Valstybių karinių jėgų — sausžemio ir laivyno — pradedant generolais, admirolais, baigiant žemiausiomis viršilomis negautų algų, tuojau išvažinėtų namo. Kariuomenė ir jūrininkai taip pat. Kas paliestų federalę vyriausybę, tas paliestų ir atskirų valstybių, o taip pat ir miestų: mokyklos užsidarytų, policijos departamentas paliautų veikęs, gaisrininkai neitų savo atsakomingų ir sunkių pareigų, sustotų veikęs sveikatos departamentas, "kvitintų" darbą visi miestų darbininkai, kalėjimų viršininkai ir prižiūrėtojai, o tada iš kalėjimų išeitų visi kaliniai. Žodžiu sakant, viskas pairtų, sustotų. Kas tada įvyktų mūsų gyvenime? Baisu ir pagalvoti. Baisiausia suirutė, anarkija, kokios nėra buvę nuo pasaulio pradžios. Demokratijai būtų galas, nes kraštas būtų be konstitucijos, be valdžios, be kariuomenės, be laivyno, be policijos, be gaisrininkų, be sveikatos departamento ir t. p. Mūsų krašte būtų, taip sakant, sūdna diena.

Ir tada visi suprastumėm ir pamatytumėm, kad taksai visuomet buvo ir bus reikalingi mūsų gyvenimo ir tvarkos mašinai sukti. Tik reikia, kad kiekvienas taksų mokėtojas būtų supažindintas, dėl ko jis turi mokėt taksus ir kur eina jo sumokėti taksais pinigai. Nežinojimas sukelia neapykantą tarp žmonių ir juos taksuojančios mašinos. Į taksų mašiną žmonės, paprastai, žiūri, lyg į didžiausį savo priešą. Bet tai didelė klaida. Taksuojamos mus mašinos nereikia kritikuoti, nes ji atlieka savo pareigas. Ji žiūri ir tvarko natūralų kiekvienam žmogui duotą įstatymą — mokėti mokesčius jo ir visos žmonijos gerovei.

Šiame rašinėly noriu tik trumpai pabrėšti, kur eina mūsų mokami taksai. Imkim pavyzdį. Siunčiame laišką į Lietuvą ir, sulig įstatymo, perkama pašto ženklą už 5 centus. Tą ženklą prilipinę prie laiško voko įmetame į pašto dėžutę. Mūsų darbas baigtas. Bet žiūrėkim, kas dedasi su tuo laišku. Laiškanešys atvažiuoja ir ji išima iš dėžutės. Nuveža į centralinį paštą. Ten tas laiškas yra vienutė tūkstančių kitų laiškų, siunčiamų į visus pasaulio kraštus. Pašte laiškai skirstomi ir dedami į maišus, maišai užantspauduojami, išvežami iš pašto į geležinkelio stotį, kraunami į vagonus ir gabenami į New York, o iš ten kraunami į laivus ir vežami į Europą. Pirmam Europos uoste maišai išimami iš laivo ir siunčiami į atskirus kraštus. Mūsų laiškas kol pasiekia Lietuvą, sakykim Vilnių, turi pervažiuoti geležinkeliu kelias svetimas valstybes. Pagalios pasiekia Vilnių. Ten laiškai skirstomi rajonais, gatvėmis ir laiškanešys jį pristato adresatui. O jei laiškanešys neranda adresato? Laiškas vėl tuo pačiu keliu grįžta siuntėjui. Per kiek tai rankų pereina tasai mūsų siunčiamas laiškas ir, tik pagalvokite, už... 5 centus.

Valdžios mašina yra taip sutvarkyta, lyg būtų didelis medis su šimtais šakų, išsikišusių į visas puses. Kiekviena medžio šaka atlieka savo užduotį. Bet ji turi gauti maisto iš to medžio, o medis iš žemės. Negaudamas maisto iš žemės medis nudžius, nudžius sykiu ir jo šakos. Taksų mokėjimo sistema kaip tik ir atatinka medžiui. Žemė — mes, taksų mokėtojai, medis — valdžia, o jo šakos — visos jos ministerijos, departamentai ir t.t. Taigi, žmonės, taksų mokėtojai, neša pinigus — taksus į vieną vietą — šaltinį, iš kurio ima jėgos veikti visos valdžios įstaigos, visi valdžios aparatai visų mūsų gerovei.

Adv. Charles P. Kal

Frank Deacon (kairėj), buvęs vienos Chicago ligoninės viršininkas, dabar CCC stovyklos medikalis pareigūnas, ir Abraham Zimmerman, vadinamas Chicago "lottery king", sykiu su kitais 74 asmenimis Bostono federalės grand jury patraukti atsakomybėn už dalyvavimą suorganizuotoj po visą kraštą apgavingoj lioterijoj, kuria susižėrė į savo kišenius per $20,000,000 iki bavo susekti. (Acme telephoto)

Varšuva Šimtmečių Šviesoje

Turininga ir audringa Lenkijos sostinės praeitis

Lenkijos sostinė Varšuva, kurią galutinai užėmė vokiečių kariuomenė, yra vienas iš seniausių Lenkijos miestų, turįs turiningą ir audringą praeitį.

Varšuva, kaip žvejų kaimas, kronikose minimas 1224 metais. Šio kaimo vietoje miestas įsikūręs 1282 metais. Taigi, Varšuva yra jaunesnė už pirmąją Lenkijos sostinę Krokuvą, jaunesnė ir už Vilnių. Pirmaisiais XIV-jo amžiaus dešimtmečiais Varšuvoje buvo pastatydintos dvi bažnyčios ir miestas apvestas mūro siena. Tuo metu Varšuva jau buvo žymus Lenkijos miestas, kas matyti nors ir iš to, kad 1339 metais Varšuvoje posėdžiavo trečiųjų teismas, kuris sprendė tarp Lenkijos karaliaus Kazimiero Didžiojo ir Kryžiuočių Ordeno kilusį ginčą.

Varšuvos miestas sparčiau pradėjo augti XV-me amžiuje, ypač kai jam buvo suteiktos Magdeburgo teisės. Taip iš mažo žvejų kaimo Varšuva ilgainiui virto stambiu prekybiniu centru. Mirus paskutiniam Mazovijos kunigaikščiui, XVI-jo amžiaus pradžioje sustojo ir viduramžiškas Varšuvos augimas. Užtat Varšuvos senamiestis yra mažesnis, negu kai kurių kitų senesniųjų Lenkijos miestų, pavyzdžiui, Krokuvos ar Poznanės. Tačiau netrukus apie Varšuvos senamistį pradėjo augti visas vainikas priemiesčių, iš kurių vėliau labiausiai išsiplėtė Krokuvos priemiestis — Krakowskie Przedmiescie.

Varšuvos statyba ypač pagyvėjo ir pagražėjo Saksų laikais, kai Saksonijos kurfiurstas Augustas Stiprusis buvo pakviestas į Lenkijos karalių sostą ir perkėlė savo rezidenciją į Varšuvą. Tapusi 1550 m. sostine Varšuva pradėjo sparčiai puoštis. Vienas po kito dygo puikūs rūmai, iš kurių paminėtini Saksų ir Bruhlio rūmai. Daug gražių rūmų tais laikais pasistatydino ir apsigyvenę sostinėje žymūs lenkų magnatai. Varšuva taip greit išaugo ir pagražėjo, kad 1740 metais išleistoje geografijoje aprašoma kaip gražus, puošniais rūmais apstatytas miestas.

Per ilgą savo gyvavimą, amžių bėgyje Lenkijos sostinė pergyveno daug sunkių momentų. Švedų karai ir keli dideli gaisrai sunaikino ne vieną monumentalų pastatą. Štai keletas reikšmingesnių datų iš vėlesnės Varšuvos istorijos.

1655 ir 1656 metais miestas du kartus buvo paimtas švedų karaliaus Karolio X kariuomenės. Prieš paimant antrą kartą ties Varšuva įvyko smarkios kautynės, trukusios tris dienas (1656 m. liepos 28—30 d.).

Nuo 1702 iki 1705 metų Varšuva vėl buvo švedų rankose. Šį kartą ją valdė garsusis Švedijos karalius Karolis XII, kurį vėliau po mūšio ties Poltava nugalėjo Petro Didžiojo vadovaujama rusų kariuomenė. Nuo 1764 iki 1774 metų Varšuvą laikė užėmę rusai. 1793 metais rusai Lenkijos sostinę buvo užėmę antrą kartą. Sekančių metų balandžio mėn. rusų įgula buvo išžudyta, tačiau jau 1794 metų lapkričio 5 d. Varšuva vėl buvo priversta prieš rusus kapituliuoti.

Ryšium su trečiuoju Lenkijos padalinimu 1795 metais Varšuva su visa Mazovija atiteko Prūsijai, kurios valdžioje ji išbuvo iki 1807 metų. Tais metais buvo įsteigta Varšuvos kunigaikštystė su sostine Varšuva. 1809 metais nuo balandžio iki birželio m.

(Tęsinys 6 pusl.)

Moterų Skyrius

Eina Pirmadieniais — Veda A. Lapinskienė

VEDĖJOS ŽODIS

Pradedant šį puslapį vesti, pirmiausia tariu "Draugo" leidėjams ačiū, vardu visų šio puslapio skaitytojų. Šis sumanymas duoda progos visoms moterims išsireikšti, parašyti ką nors interesingo, naudingo, ar apie drauges, ar apie organizacijų veiklumą, apie namų ruošą, apie vaikučių auklėjimą arba taip sau ką nors žingeidaus.

Kad palaikius šį puslapį naudingu ir reikalingu, šia proga naudokitės, tad bus visoms malonumo ir smagaus užsiėmimo. Visus raštus siųskite Moterų Skyriaus vedėjai, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

MOTERS DIDYBĖ

PirmamMoterų Skyriaus leidinyje, susidomėkime tuo skirtingu sutvėrimu. Skaitome, kad kiekvienas naujas išradimas, garsus nuveikimas, herojiškas drąsos palaikymas, kur nors padugnėje rišasi su motinos, sesers ar mergelės malda bei inspiracija. Tad moters rolė yra gan svarbi ir atsakominga. Jos įtaka siekia ir apsupa neišmatuotus plotus.

Kartais jai tenka garbės vainikas už pasižymėjimą ypatingame nuveikime. Viešai laikraščiai skelbia jos nepaprastą atsižymėjimą. Pagarba teikiama karžygiškam pasišventimui.

Bet dažnian randame tokių moterų, kurių pasišventimas slaptu būdu palaiko gerą visuomenėje. Ir čia pasireiškia jų didingumas. Jos ne vieną kartą atlieka nepaprastą darbą, bet diena po dienos, sukopia milžiniškus kalnus garbės vertų įvykių. Jų karžygiškas atsižadėjimas viešo pamįnėjimo stebėtinas. Jos įvertina moteries individuališkumą ir pavyzdingai garbingus idealus stato visų akysna.

Tarp tokių moterų, pirmą vietą užima seselės, kurios pasaulio atsižadėję, nuošaliai heroiškus darbus atlieka. Ir lietuviai gali didžiuotis turint tokias seseles. Jų yra Elmhurst, Pa., Pittsburgh, Pa, Thompson, Conn., ir čia pat, Chicagoje. Žinoma, Šv. Kazimiero Seserys yra mums artimesnės, nes geriau žinomos. Čia pat tarp mūs jų darbuotė atjaučiama, jų nuveikimais mes džiaugiamės ir gerimės. Jos ypatingu būdu mūs jaunimą sergsti; mergeles mokina vertinti kas garbinga moteryje. Ypatingu būdu tikybą ir dorą skiepyje jaunučių širdyse, nes čia moteries didybė pasireiškia.

Ir pasekmės seselių darbų, Chicagoje, atjaučiamos. Čia naujoji karta pareiškia stipresnę meilę savo tikėjimo, socialis gyvenimas laikosi rimtesnių papročių. Čia organizacijų vedėjos tvarkingiau veikia ir apturi pasekmes žymesnes.

Moteries yra kilnus likimas, tad geistina, kad kiekviena iš savo pusės tikybą ir dorą mylėtų ir neatsižadėtų tų ypatybių, kurios pridengia moterį švelnumu, stiprina tikėjimą ir palaiko dorą.

KĄ MOTERYS VEIKIA

Moteryje yra septyni šimtai įvairumų. Tai patyrė New York'o žurnalistė, kurį paprastus rinkti raštus, liečiančius moters įvairius sumanymus. Pirma, vienų palinkimus greit patėmiji, pav., kaip išplėtojami moteries interesai pastaraisiais laikais. Antra, moteris daro didelę įtaką civilizacijos srityje ir tai sužinoma iš pomirtinių pagarsinimų. Nes dažniausia, tik moteriai mirus, jos darbai iškila aikštėn.

Pav., surasta, kad moteris pirmutinė sumanė įvesti atskirus vaikams kambarius viešuose knygynuose. Moteris įvedė gaminimą pietų (lunch room) mokyklose. Didžiuliam mieste randame, kad moteris vedė kovą išgauti įvedimą tyro vandens. Kita užėmė WPA darbininkus ir apleistą sąšlavyną pavertė į gražiausią rekreacijos parką valstijoj. Vėl randame, kad moteris sumanė ligoninės sienas spalvuotai dažyti, ant langų aiškias uždangas (firankas) dėti.

Kur tik civilizuojanti idėja randasi, beveik visuomet rasime, kad tai moteries sumanymas.

PATYRIMAI

* Piauti ar nulupti česnaką, vartok aštrų, nerūdijantį peilį. Citrinos skystis panaikina česnako plėtmus ir kvapą.

JUZĖ RAUKYTĖ DAUŽVARDIENĖ

Gimė Worcester, Mass. Tėvai, Jokūbas ir Juzė (Lileikytė) Raukčiai dar tebegyvena Worcester'y.

Mokslus ėjo ir baigė Worcester'y. Lietuvių kalbos mokėsi vasarinėse parapijos mokyklose ir privačiai. Keturių metų Classical High School mokslą baigė per tris su puse metų. Baigusi High School, vakarais lankė Massachusetts University (Extension) psichologijos ir sociologijos kursus. 1932 metais baigė Northeastern University School of Law, gaudama advokato (LL B) laipsnį.

Dar visiškai jaunutė, pradinės (gramniar) mokyklos mokinė, Juzė Rauktytė pradėjo dirbt "Amer. Lietuvio" agentūroj ir spaustuvėj. Ji ten dirbo vasaros atostogų laiku ir popiečiais, liuosu po mokyklos valandų laiku. Belankant High School. Baigusi aukštesnę mokyklą, dirbo ten pilną laiką, kaipo redakcijos narė.

Išėjus iš "Amerikos Lietuvio", per porą metų dirbo prie North American Civic League for Immigrant, kaipo lietuvių skyriaus vedėja, o vėliau, kaipo viršininkė visų Worcester'io teritorijos skyrių. Tarnyba buvo social work pobūdžio: teikimas patarimų ir pagelbos ateiviams, tarpininkavimas, perkalbėjimas jų naudai įvairiose miesto ir kitų įstaigose, ir t.p. Bendrai su tuo darbu, Juvenile Court teisėjas paskyrė Raukštytę speciale mažamečių teismo perkalbėtoja ir bylų tyrinėtoja. Tuo pačiu laiku, einant Civic League ir Juvenile Court pareigas, R-tė įsteigė ir porą metų vedė savo biznį — laivakorčių agentūrą.

Paskutinioji jos pozicija buvo prie Worcester miesto Board of Public Welfare, kaipo social worker. Ten dirbo iki ištekėjimo už p. P. Daužvardžio, tuo-laikinio Lietuvos vice-konsulo New Yorke.

Visuomenės veikime, Rauktytė pradėjo figuruot iš pat mažens. Būdama vos 7 metų amžiaus padarė "debiutą" laike B. Holmes'o paskaitos apie Lietuvą, deklamuodama Vaičaičio eiles. Po to, dažnai buvo kviečiama deklamuot įvairiuose parengimuose, imt dalyvumą vaidinimuose. Sekdama tėvų patrijotišką pavyzdį, jaunutė mergaitė nemažai pagelbėjo Lietuvos reikalams: rinkime aukų karo nukentėjusiems, ruošime vakarų Lietuvos našlaičių naudai, pardavinėjime Liet. Laisvės Paskolos Bonų, ir tt. (Lietuvoj R-tė lankėsi dviem atvejais-pirmą syk 4 metų amžiaus, su tėvais, antrą syk 1924 m. vasarą).

Organizaciniam veikime taip-pat ėmė dalyvumą iš pat mažens. Ji buvo aktyvia narė kelių vaikų draugijėlių, vėliau Moksleivių, Vyčių, SLA kuopų, Aušrelės Dailės D-jos, ir kt. Buvo viena organizatorių Worcester Lietuvių Studentų ir Profesijonalų Dr-jos, Vyčių So. Worcester'io kuopos ir kitų mažesnių grupių bei draugijų. Visose tose draugijose buvo ir valdybų bei komisijų nare. Per keletą metų ji mokino lietuvių kalbos, dainavimo ir vaidinimo LRKSA, SLA kuopų ir Aušrelės Dr-jos įsteigtose vaikų mokyklėlėse, kurias lankydavo iki 100 vaikų.

Be grynai lietuviško veikimo, ji dažnai reprezentuodavo lietuvius svetimtaučių bei amerikiečių veikloj. Nors jos laikas beveik išimtinai buvo pašvęstas lietuviškai veiklai, vienok rado progos dalyvaut ir ne lietuvių draugijose. Ji buvo sekretorė ir direktorė Worcester Monday Evening Club for Social Workers, buvo Northeastern Uuniversity Glee Club akompanistė ir yra to paties Universiteto Alumnų draugijos narė.

Piano ir muzikos mokinosi pas Miką Petrauską ir pas žymius Worcester'io mokytojus. Worcester'y buvo užsirekomendavusi kaipo akompanistė, vaidintoja ir režisorė.

Apart minėto veikimo, Rauktytė buvo bendradarbė įvairių lietuviškių laikraščių. Ji sulietuvino keletą angliškų ir vokiškų veikalėlių ir yra parašius daug originalių rašinių, dažniausiai vartodama slapyvardes. Dabartiniu laiku yra pradėjus verst lietuviškas legendas-pasakas į anglų kalbą, kurias kai kurios Chicagos moterų (amerikiečių) grupės ragina išleist knygos formoje.

Chicagoj Daužvardienė yra garbės narė Ch. Liet. Moterų Klūbo, University Women's Club of Chicago, Chicago Women's Club, Parent-Teacher's Assn., ir kt. Ji dažnai dalyvauja amerikiečių tarpe ir duoda paskaitas apie Lietuvą. Viena Sorority pasikvietė ir-nę su paskaita apie Lietuvą net pusmetį iš anksto (paskaita bus sausio, 1940).

Daugely kartų teko lietuviams pasiklausyti ir gėrėtis Daužvardienės labai įspūdingos ir gražios kalbos. Ji turi geros oratorės dikciją, jai žodžiai riste ritasi, o jos mintis taip visuomet parinkta, atitinka situacijai. Atsimenu, Tėvų Marijonų išleistuvių į Argentiną bankiete, pavaduojant jos sergantį vyrą, ji tiek entuziazmo sukėlė savo kalba, kad vargiai koks kitas lietuvis kalbėtojas būtų gražiau už ją pakalbėjęs.

Nors Daužvardienė užima labai svarbią rolę Amerikos lietuvių gyvenime, visgi jinai kukliai visur pasirodo. Visi ją myli ir gėrisi jos kuklumu ir kitomis gražiomis ypatybėmis, Tai gražus Amerikos lietuvės moters tipas.

SKANŪS GAMINIAI

Rašo *E. Cleveckaitė*

Pavienės Mėsos Bandukės

Sumaišyk į svarą maltos jautienos, 1 svarą maltos varšienos, 1 išplaktą kiaušinį, pusę supiaustyto svogūno, pusę puoduko duonos trupinių išmirkytų pusėje puoduko pieno. Paskirk į šešias dalis ir suplok į bandukes. Į kiekvieną bandukę įvyniok po vieną kiaulienos dešrukę (pork sausage). Atpiauk ringelius svogūno ir žalio pipiro, uždėk ant viršaus bandukių ir kepk neuždengtas vidutinio karščio pečiuje, 350-F, per 40 min. Parengimas 6 asmenims.

Pritinkas Saladas.

Smulkiai supiauk pusę kopūsto, pusę žalio pipiro ir mažą dalelę svogūno. Įdėk 3 šaukštus Mayonnaise (galima pirkti pagamintą) ir druskos pagal skonį. Maišyk kol atsiras skystimo. Dėk į šaldytuvą trumpam laikui.

MOTERŲ SĄJUNGA

Viena veikliausių moterų organizacijų, tai Moterų Sąjunga. Čia matome M. Sąjungos jubiliejinio (25 m. Są-gos gyvavimo) seimo dalyves, suvažiavusias į Worcester, Mass. Didžiulis moterų suvažiavimas parodo organizacijos smarkų bujojimą.

Šios moterys savo interesus išplėtoja, gerai suprasdamos savo pareigų svarbą, jos domisi kilniais idealais. Šiaip rašo organizacijos organas, "Moterų Dirva", spalių mėn. No. 10.

"Katalikė moteris tautos gyvenime yra širdis, kuri nenuilstamu plakimu teikia tautai gyvybės ir ugnies kovoms už kilniausius ir švenčiausius idealus. Dar didesnę reikšmę katalikė moteris turi namuose. Ji savo pašaukimu buvo ir bus pirmutinis namų apaštalas, pirmutinė šeimos mokytoja. Ne kas kitas, kaip tik ji rėpliojančius po žemę savo vaikus jau mokina "Tėve mūsų" ir pirmutinė į jaunas širdis diegia meilę ir prisirišimą prie savo tėvų žemės, prie savo gimtos kalbos. Geriausia atlikdama savo pašaukimo pareigas, ji be to išeina iš tų pareigų ribų ir domisi visuomeniniu gyvenimu".

Toliau randas tvirtas nusistatymas vykdinti kilnias rezoliucijas:

"Mūsų tautos vadai šiandie susirūpinę išeivijos ištautėjimu. Rimtas pavojus gręsią jau trečiai kartai visiškai ištautėti. **Tuo reikalu mes, moterys, privalome susidomėti ir darbu tą pavojų kuo toliausiai nustumti.** Juk ne kas kitas, kaip tik moterys-motinos sunkiausiais mūsų tautos priespaudos laikais prisidėjo prie išgelbėjimo kalbos, sykiu ir tautos, nuo pražuties.

"Mūsų katalikiškos organizacijos, tai katalikybė ir tautybė gyvenime ir praktikoje. Tai mūras tautinės ir religinės apsaugos. Tos organizacijos taipgi šelpia mus ligoje ir ištiesia pagelbos ranką visose mūsų nelaimėse. Tad ir galime sakyti, kad jos yra mūsų garbės ir gerovės židinys.

"Mes, moterys, o sykiu ir visa mūsų tauta, privalome suprast, kad ne veltui šeimyniniame gyvenime moteris yra šeimynos širdimi vadinama. Tautiniam ir religiniam gyvenime didesnes šeimynas sudaro organizacijos. Išeivijoje mūsų Centralinės katalikiškos organizacijos sudaro mūsų tautos susipratusią ir apšvietusią tautiniu ir religiniu žvilgsniu šeimą. Tos šeimos galva yra mūsų L.R.K. Federacija, o širdimi Moterų Sąjunga. Ir iš tos širdies, Moterų Sąjungos, plaukia mūsų tautai sveikiausias religinis ir tautinis kraujas".

Nebūk prietelis tajam, kuris neturi artimo meilės.

Kam Kankintis?

GAUKITE MŪSŲ THERMIO PERMANENT WAVE

Mes nevartojam nei mašinos, nei elektikros. Garantuojame sugarbiniuoti bile kokios rūšies plaukus. $5.50 vertybė — šią savaitę tiktai $1.75.

Mes taipgi darome CLAIROL dažymą ir duodame kūno masažą.

BERNICE'S BEAUTY SHOP

1725 WEST 47TH STREET

Kamp. Hermitage. Tel. Yards 2771

16 metų patyrimo.

Skaitytojų Balsai.

Ar yra pavojus Lietuvai atgavus Vilnių?

Kaip žinoma Sov. Rusija, grąžindama Lietuvai sostinę Vilnių, ir kitas sritis, išsiderėjo Lietuvoje laikyti savo armijos garnizonus. Taigi, kyla dabar klausimas, ar ir dabar, atgavus sostinę Vilnių, yra Lietuvai pavojus?

Mano nuomone, pavojus yra ne vienas, bet du. Vienas pavojus mažesnis, arba gali būti visai mažas, tai propaganda. Bet reik atsiminti, kad ir Lietuva turės propagandą, kelis sykius didesnę, negu komunistų. Komunistų propaganda bus paremta melu ir kitomis nedorybėmis, kaip tai: jie savo propagandoj bubnys savo žinomą melodiją, kad reik visų pirmą išnaikinti buožes (buože komunistai vadina tą, kuris turi 20 dešimtinių arba 30 margų žemės — baisus bagočius!), išnaikinti kaimus ir juos paverst kolhozu tokiu dideliu, kaip visa Lietuva. Tada visi bendrai dirbs, sykiu gulės vyrai ir moterys, vedę ir nevedę, o visą uždarbį reiks atiduot valdžiai, gi paskui su kortelėmis gauti maisto, drabužių ir kitų reikmenų. Na, ir bus "rojus" ant žemės. Tik klausykit propagandos. Toliau, reik visur tvert bedievių (bezbožninkų) organizacijas, uždaryt bažnyčias, kunigai turi eit dirbt, panaikint jungtuves, nes tai "buržųjų išmislas", rodyt tikėjimą niekinančius paveikslus, visur girti savo "rojų" ant žemės.

Lietuvos propaganda bus su meile. Rusų kareiviams gidint kunigai sakys: "Žmogau, nors turėtum viso pasaulio turtus, o sielą pražudytum — viskas už niek". Toliau, nuosavybė yra įsteigta paties Dievo ant šios žemės. "Rojaus" nebus tol, kol Kristus čia nekaraliaus arba kol Jo Dieviškas mokslas nebus pildomas. Nuosavybių naikinimas yra vagystė. Nuosavybė tur būt. Turi būt gerbiamas moterystės luomas ir t.t. Šita visa girdės rusų kareiviai. O ką matys? Visų pirma ką jie matys, tai bus pavojingiausia, jeigu nebus izoliuoti.

Rusų kareiviai matys, kad be kortelių galima pirkt ką tik nori ir kada nori. Matys dirbančias žmones, kurie gaus užmokesnį, o nereiks laukt kol valdžia duos. Matys einančius žmones sekmadieniais į bažnyčią ir prie šv. Sakramentų be tokių varžymų. Matys iškilmingas procesijas. Nematys bedievių organizacijų, kurios trukdytų pamaldoms. Matys laisvus kunigus ir visus tikinčiuosius. Nematys visokių žudynių. Šitokia propaganda, šitas visas labai, labai paveiks Sovietų kareivius ir už kiek laiko jie sakys: "Prošćai gospodin Stalin i vsie moskovskije evrieji".

Pavojinga Lietuvai yra tas, kad Sov. Rusijos armijos bus labai daug, apie 60 tūkstančių. Reiškia, su tokia armija gali apsupt Lietuvos armiją ir pabaigta.

O pavojingiausia yra tai vidujiniai priešai. Tie tai už visus priešus yra pavojingesni. Tokiems turėtų būti taikoma mirties bausmė. Kalėjimo jie nelabai bijo, nes ir Sov. Rusijoj, kas eina prieš Sovietų valdžią, yra šaudomas be jokių ceremonijų. Tai faktas. Patys aršiausi komunistai pripažįsta, kad Rusijos politiniai kaliniai yra šaudomi.

Prie progos turiu pažymėti, kad Lietuvos valdžia pergreit susitarė su Sovietų Rusija. Kad ne taip staiga, būtų išsiderėjus daugiau Vilniaus krašto miestų ir, gal, būtų buvęs armijos mažesnis skaičius, negu kad dabar matome. Suomija, da ir dabar derasi su Sovietais, o turkai visai atmetė Sovietų pasiūlymą ir susidėjo su Angilja ir Prancūzija.

Taigi, dabar Lietuvos nepriklausomybė yra blogam padėjime. Gabi vyriausybė, gal, išsaugos, ko aš linkiu. **A. P.**

PAKLAUSINKITES "DRAUGE"

HOW TO CLEANSE AND SOOTHE TIRED STRAINED EYES

●Don't suffer from burning, smarting eyes. Murine brings you *quick, amazing relief.* Murine's six extra ingredients *completely wash away eye irritation*—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use Murine twice daily.
*Eye strain due to dust, driving, glare, close work, movies, reading, late hours. Murine will not correct eye deficiencies. For treatment of organic eye disorders, see a competent professional at once.

MURINE FOR YOUR EYES
AT ALL DRUG STORES

Stop Scratching! Believe itch fast or Money Back
For quick relief from itching of eczema, pimples, athlete's foot, scabies, rashes and other externally caused skin troubles, use world-famous, cooling, antiseptic, liquid D. D. D. Prescription. Greaseless, stainless. Soothes irritation and quickly stops intense itching. 35c trial bottle proves it, or your money back. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT.
SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS
Suviri 20 metų praktikavimo
Mano Garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kas esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokykios vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 val.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas YARds 1375

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Cicero 1484.
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos Gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

TEL. YARDS 3557
DR. FRANK C. KWINN
(KAVELIONIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte. 2-6, 7-9 v. v.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 P. M.

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 234b
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. Leavitt St.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Tel. MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6860
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryte
2—4 ir 6 —8 val. vakare.
Trečiadienais ir Sekmadieniais Susitarus.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLAza 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel CANal 6122.
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028
Res and Office 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 5021
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Rezidencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9—10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel CANal 0257
Res. Tel. PROspect 6030
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3630
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
AMBROSIA & NECTAR
BEERS
REIKALAUKITE TIK GERO ALAUS, padarytos Chicagoj. Visi myli ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.
Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS
Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Daran visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Daran paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:
JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

KLAUSYKITE
New City Furniture Mart
RADIO PROGRAMO
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles.
Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

KAS RYTELĮ... KLAUSYKIMĖS... KAS RYTELĮ
ŠALTIMIERO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ
10 val. ryto... W H I P... 10 val. ryto
(1480 Kilocycles)
Kaimiečių Kapelija * Aidų Aidai Kvartetas * Pipirai * Šurum Burum Sesutės * Trys Lietuvaitės * Bartkų Šeimyna * Dėdė Brukas * Poezijų Vainikas * Algirdas Brazis * Florencija Balsiutė * Elena Pečiukaitė * Jonas Rukštala * Mikas Overlingas * Kristina Krisčiunaitė * ir Juzutė Miliriutė *
W H I P... 10 val. ryto iki 11 val. W H I P
Kas Ryta * Kas Ryta

WHAT WOULD YOU SAY... if you were writing this advertisement

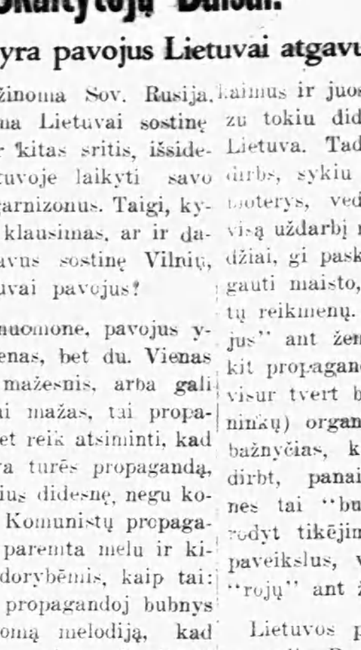

after the THRILL of Seeing and Hearing a new
WILCOX-GAY
RECORDIO
RECORDER · · · RADIO · · · PHONOGRAPH · · · COMBINATION

JUS tai taip sujaudins ir nudžiugins, jog negalėsite surasti tinkamų žodžių, nors išieškotumet visą žodyną. Pranyktų visi gražiausi būdvardžiai. Kodėl?

DĖLTO — kad nėra žodžių, kurie galėtų tinkamai nusakyti šį naudingą namų palinksminimą. Tai NUOSTABIAUSIAS radio išradimas per amžius. Jis pakartos bet kurią jūsų pamėgtą radio programą. Jis galės užrekorduoti visam laikui bet ką, kas buvo grota, kalbėta ar dainuota ir vėliau bet kada atkartos, lyg tai būtų pats pirmas kartas.

RECORDIO yra balso veidrodis įgalinąs jus pagerinti jūsų balsą ir išgirsti kaip jūsų balsas kitiems skamba. Pagalvok, gali paslysti savo balsą draugams ir giminėms — tai galima atlikt naujo WILCOX-GAY RECORDIO pagelba. Negalima išvardinti viso, ką šis Recordio gali atlikti, kviečiame mus atlankyti....

Jūs esate širdingai kviečiami pamatyti visus 1940 metų radio modelius, iškrautus parodai Budriko krautuvėje. Čionai pamatysite tą naują "mystery control" radiją, tą viktrolą, kuris groja be prijungimo, tą mažą nešiojamą radiją, kuri groja visur be prijungimo. Kadangi Budriko Rakandų Krautuvė mini 28 metų sukaktuves, tai jūs gausite dykai gražų termometrą, o pirkdami gausite kitą didelę dovaną.

JOS. F. BUDRIK
FURNITURE HOUSE
3409,-21 So. Halsted St. Tel. Yards 3088.
Žymus Radio Programas iš W.C.F.L. Sekmadienį nuo 5:30 iki 6:30 v. v.

786

RYTŲ LIETUVOJ ŽALIŲJŲ EŽERŲ KRAŠTE

(XX) Keletas susitarėme pakeliauti po gražiąją Lietuvą. Ir vieną dieną išvykome — į gražiąją Lietuvos Šveicariją.

Rokiškis — įdomus savo bažnyčia, kuri laikoma bene gražiausia Lietuvoje. Labai įdomūs vitražai su Lietuvos ir Lenkijos bajorų herbais, kurie dirbti Vienoje. Bažnyčia papuošimų turtingume ir statybos menu priskaitoma prie meniškų architektūros pastatų. Jos pastatymas grafui Tyzenhauzui kaštavo apie milijoną rusų rublių, neskaitant miško medžiagos ir parapijiečių darbo. Katakombose ypatingu rūpestingumu įrengta amžino poilsio vieta, kurioje ilsisi steigėjų palaikai.

Išėjus iš bažnyčios, už šventoriaus, matyti gražus Dariui-Girėnui pastatytas paminklas. Netoli gimnazijos stovi didinga pradžios mokykla. Įdomios kraštotyros D-jos muziejus, kur vieną kryžių būtinai nori okupuoti Kaunas.

Rytojaus dieną jau septyniese važiuojame į Svėdasus, į kan. Tumo-Vaižganto tėviškę. Pakelini sustojame dar-kelioms minutėms Kamajuose, kur aplankome kun. Strazdelio paminklą.

Malaišių kaimas — kan. Tumo-Vaižganto gimtinė. Čia mus vedžioja po aprašytas "Pragiedruliuose" vietas p-lė Nekutytė. Čia kalneliai, pakalnės milžinų supilti ir išrausti. Pačiame kaime

žiūrime į Vaižganto daržėlį,

kur jis praleido savo jaunatvę ir dažnai vėliau lankydavosi. Iš čia jis eidavo į Kunigiškių pradžios mokyklą, kur šiandien yra jo vardo pradžios mokykla. Gimtinėj paramėjoj Svėdasuose yra pastatytas jam paminklas.

Iš Svėdasų per Uteną — į Antalieptę. Čia mus pasitinka Švč. Jėzaus Širdies Sesers vienuolės. Jos čia atlieka didelį kūlterinį darbą. Išlaiko mergaičių žemės ūkio mokyklą, vaikų prieglaudą, pr. mokyklą ir amatų kursus. Viskas čia gražiai sutvarkyta, ir ne viena mergaitė iš čia jau yra išėjusi į žmones.

Maudykis Šventojoj kiek nori ir, rodos, gyvenk visą savaitę. O kokia graži Antalieptės gamta. Puikius gamtos vaizdus dar pagražina Viencavo, Viencavėlio ir Balčio ežerai.

Prie Baltriškės bažnytkaimio gamta dar pagražėja. Iš visų pusių ošia spygliuoti ir lapuoti miškai ir tyviliuoja bent keli ežerai. Einant per vieną gražų pušynėlį, kurio medžiai siekia virš 20 metrų aukščio, Vytautui kyla mintis pastatyti Lietuvoje aukščiausią kryžių. Girdi, reikia nugenėti šakas ir netoli viršūnės pridėti skersinį ir turėsim aukštą kryžių, kuris toli bus matomas. O Juzė žiūri į mėnulį ir dūmoja apie rugių lauke gęstančią saulę ir kregždes, grįžtančias į savo lizdus.

Degučiuose v. namuose, kur kartu yra ir pašto agentūra, gauname nakvynę ir, po vaišingų šeimininkų vakarienės, einame į miego karalystę.

Gražutės miške yra Samanio piliakalnis. Legenda pasakoja, kad piliakalnį supylė milžinas karvedys Samanis, ir toj vietoj, iš kurios jis ėmė žemę, atsirado ežeras. Vėliau tame ežere besimaudydamas Samanis prigėrė, ir jo vardu ežeras ligi šiol tebevadinamas.

Štai, ir Zarasai. Skubame į Stelmužę pasižiūrėti imponuojančio storulio ąžuolo.

Stelmužės ąžuolas turi apie 20 m aukščio ir 13 m storio. Ant vienos jo šakos auga nemažas šermukšnio medelis, kuris jau turi apie 30 metų.

Manoma, kad ąžuolo amžius siekia ligi 2000 metų,

taigi jis buvo ir tais laikais, kada Kristus gyveno šioje žemėje. Iš Stelmužės grįžtame vėlai vakare, kur netoli miesto pasitinka mus nemaža audra, kuri ne vienam gyventojui nuvertė stogus.

Rytojaus dieną lankome pačius Zarasus. Ant aukšto smėlingo kalnelio yra kapai, apaugę gėlėmis, pušynais ir kitais medžiais. Kapus puošia daugybė įvairių kryžių. Juose ilsisi ir lietuvių garbingas visuomenės veikėjas, gyd. Donininkas Bukantas. Ant jo kuklaus kapo užrašyti tokie žodžiai: "Didesnės už tą meilę niekas neturi, idant kas guldytų sau gyvastį už savo prietelius".

Zarasus supa ežerai. Puikūs vaizdai.

Iš Saldutiškio pėsčiomis traukiame į Kirdeikius, kur yra

gražiausios Lietuvoje vietos.

Apylinkėje yra daug gražių ežerų, kurie apaugę tankiais miškais. Visi ežerai tarp savęs yra sujungti giliais upeliais, todėl laiveliais galima plaukti daugelį kilometrų. Ieškom Papilės piliakalnio, kuris garsus įvairiais padavimais ir pasakomis apie vaiduoklius. Galų gale, žmonių pasiklausę, randame. Čia būk kad ir visą dieną ir niekados nenusibos akims žiūrėti gražių Kirdeikių apylinkės vaizdų.

Netoliese nuo čia ir Linkmenys, kur didesnė dalis miestelio yra lenkų pusėje.

Ir, pervažiavęs visą tą kraštą, turi su ekskursantu tarti: gražu mūsų Lietuvoj. Tik mokėkime tą gražumą įžvelgti ir juo pasigėrėti. *Eksk.*

Rūstybė yra kaip ugnis: galima ją užgniaužti, kol yra tik kibirkštis. Vėliau esti per vėlu. Visai teisingai Jėzus pasmerkė pirmą įžeidžiantį žodį lygiai su žmogžudyste. Kai visi išmoks užgniaužti įžeidimus jų prarmeny ir susivaldyti nuo keiksmų, nebebus tarp žmonių nesantaikos žodžiais ir veiksmais, o žmogžudystė bus vienintėlis šiurpus atsiminimas mūsų žiaurumo senovės laikais. *G. Papini*

$1,500.00 Dovanų Kontestininkams

Lapkričio 19 d. pradedamas "**Draugo**" skaitytojų vajus, kurio pabaigoj "Draugas" duoda **$1,500 DOVANŲ** vajaus kontesto dalyviams. Dovanos skiriamos **pagal surinktų** skaitytojų skaičių.

Pirmoji dovana	**$500.00**
Antroji dovana	**$400.00**
Trečioji dovana	**$300.00**
Ketvirtoji dovana	**$200.00**
Penktoji dovana	**$100.00**

Bus ir kitų įvairių dovanų.

Konteste gali dalyvauti visi Lietuviai.

Kontestininkų pirmasis susirinkimas **įvyks** "**Draugo**" ofise lapkričio 8 d. 8 val. vakare.

Šiuo nuoširdžiai kviečiame **visus dalyvauti šiame Katal. Akcijos darbe** ir ko greičiausiai **registruotis į spaudos** platinimo vajaus kontestininkus.

Tie, kurie negalėsite dalyvauti šiame susirinkime, prašome prisiųsti savo vardus ir adresus "**Draugui**", **kad** galėtumėm smulkiau pranešti apie **kontesto sąlygas.**

Kun. **J. Mačiulionis, M.I.C.**

"**Draugo**" **administratorius**

Laidotuvių direktorius J. Liulevičius Pagražino ir Padidino Savo Įstaigą

Juliaus Liulevičiaus įstaiga, kuri randasi Brighton Park kolonijoj, staigiai pagražėjo, ne tik iš vidaus, bet ir iš lauko pusės.

Vidus iš naujo perdekoruotas ir išklotas naujų karpetu, o lauko pusėje pristatytas naujas moderniškas frontas—pristatyme fronto buvo pavartota net trijų rūšių materijolas; susidedantis iš naturalaus akmens, šlifuoto akmens ir stiklinių plytų. Su savotiško stiliaus langais ir dvigubom durim.

Taigi rodos, bus vienintėlė tokios konstrukcijos koplyčia.

Rap

Prakalbos Prof. K. Pakšto

Lapkr. 9 d., ŠŠ. Petro ir Pauliaus parapijoj, West Pullmane, 7:30 v. v.

Lapkr. 8 d. Šv. Kryžiaus parapijoj, Town of Lake. Prakalbos įvyks gražioje Davis Square park salėj, prie 45 ir S. Paulina gatvių, 7:30 val. bak.

Lapkr. 6 d. Šv. Kazimiero par. salėj, Gary, Ind.

Lapkr. 7 d. Šv. Pranciškaus par. salėj, Indiana Harbor, Indiana.

Lapkr. 12 d. Aušros Vartų parapijos salėj, 6 val. vakare.

Sekančią savaitę (diena bus vėliau pranešta) prakalbos įvyks Nekalto Prasid. P. Šv. parap. salėj, Brighton Park. Taip pat bus vėliau pranešta, kuriose dienose prakalbos įvyks Waukegan, Kenosha, Racine ir kitose Chicago apylinkės kolonijose. Jei kurios, čia neišvardintos kolonijos nori surengti prakalbas

(prof. Pakštas Chicagoj bus tik iki 19 d. lapkr.), tuojau prašomos pranešti Federacijos Chicago apskr. pirm. I. Sakalui, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS

Iš angliško vertė
Kun. Ant. M. Karužiškis

Lapkričio 6 Diena

Meilės durų raktai yra pauksuoti apmąstymais ir pageidimais, dejavimais ir ašaromis; šniūras kurs juos riša yra nupintas iš sąžinės, gailesčio, dievotumo ir patenkinimo; durys sergiamos teisingumo ir gailestingumo.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Baukietams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

A. † A.

MAGDALENA BUDRIENĖ

Mirė Nov. 3 d., 1939 m., 8 val. vakare, sulaukus 52 metų amžiaus.

Gimus Lietuvoje, Telšių apskr., Gintališkių parap., Antseinių kaime.

Amerikoje išgyveno 26 met.

Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Antaną, sūnų Antaną, pussesere Oną Tumpienę, švogerį Antaną Tumpį, Lietuvoje paliko brolį Antaną, 3 seseris: Petronėlę, Agniešką ir Moniką ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas Lachawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio-Nov. 8 d., 1939 m. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Aušros Vartų par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Vyras, Sūnus, Pussesere, Švogeris, Giminės ir Pažįstami.**

Laid. direktoriai Lachawicz ir Sūnai, telefonas Canal 2515 estT.-p a0t

A. † A.

MONIKA ADOMIENIENĖ
(po tėvais Šaltytė)

Mirė lapkr. 4, 1939, 10:55 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Lietuvoje, Rokiškio apskr., Pandelio par., Eutvilių kaime.

Amerikoje išgyveno 36 met.

Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Petrą, 2 dukteris: Genovaitę Kernadienę ir Oną Cook, sūnų Alfonsą, žentą Stanislovą Ernes, 5 anūkus, seserį Paulina Šepraunskienę ir daug kitų giminių ir pažįstamų. Lietuvoje paliko Oną Kaunikienę ir Elzbietą Baltrukonienę, brolį Juozapą Šaltį ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lachavičiaus koplyčioje, 44 E. 103th St., Roseland.

Laidotuvės įvyks trečiad., lapkr. 8 d., 1939. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų par. bažnyčią, kurioje įvyks pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę: **Vyras, Dukterys, Sūnus, Seserys, Žentas, Anūkai**

Laid. Direktoriai Lachawicz ir Sūnai, tel. PULlman 1270 arba CANal 2515.

Klausykite 'Draugo' Radio Programų

Antradieniais
WGES (1360 kil.)
7:30 valandą vak.

Įdomūs pranešimai. Žinios. Muzika, Dainos. Dalyvauja geriausios meno jėgos.

Ateinantį antradienį, lapkričio 7 d. programa dedikuojama Šv. Jurgio parapijai. Tą dieną programoj dalyvauja Šv. Jurgio par. antifonalis choras, vadovaujamas muziko A. Pocius.

WGES – Kiekvieną Antradienį – 7:30 v. vak.

"KIDS"

GIESMYNAS

Įsigykite Naują Giesmyną. Jame rasite Visiems Metams Bažnyčios Giesmes.

Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Pocius.

Išleido C. L. R. K. Vargoninin-kų Provincija.

Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų persiuntimui.

LIETUVIŠKAS MIŠOLĖLIS
šlovinkim Viešpatį.

Mišios ir Mišparai, Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir Šventėms, ir kitos Maldos ir Giesmės. Antras pataisytas leidimas. Parašė Kan. Ad. Sabaliauskas. Stipriais odos viršais, kaina — 3.75. Reikalaukite iš:
DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — INSURED SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGIČIŲ

Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp. po United States Government priežiūra.

Mokame Už Padėtus Pinigus **3½%**

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 630 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10.00 valandą, iš WHIP stoties (1480.)

Su Povilu Šaltimieru.

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas. Kaipo Toksai, "Draugas" Užsipelnija Jūsų Pilnos Paramos.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI!

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus	6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius	4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips	3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus	4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas	3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

SPAUDA IR PROFESIJONALAI

Kiekvieno profesijonalo tikslas — visiškai patenkinti savo klijentą, pacijentą. Jei nueiname į krautuvę, tai turi tinkamai, greitai parinkti mums reikiamą prekę, ją gražiai suvynioti, mandagiai ir greitai patarnauti. Tuomet mes esame patenkinti. Tas pats turi būti su kitų sričių profesijonalais, — daktarais, advokatais, dantistais ir kitais. Jei pacijentas nebus pilnai viskuo patenkintas, jis neturės kitų kartų į tą pačią vietą atvykti.

Čia noriu tarti vieną žodį lietuviams profesijonalams. Neliesiu jų specijalybės žinojimą. Man atrodo, kad lietuviai, būdami darbštūs yra gerai savo srityje pasirnošę ir sąžiningiau savo darbą atlieka. Tik noriu čia iškelti kitą svarbų dalyką, į ką mūsų profesijonalai pernaža dėmesio tekreipia. Pažvelkime į gydytojų laukiamuosius kambarius? Ko ten trūksta? Stalelis, ant jo senų angliškų žurnalų, kelios kėdės, šviesos šilimos yra pakankamai. Bet daugely vietų trūksta šiame šimtmety svarbiausio dalyko — spaudos. Keletas apdraskytų pračjusių metų žurnalų, senas dienraščio numeris, dažnai toks, kurio lietuviai nemoka skaityti, negali patenkinti lankiančiųjų.

Turėtų mūsų profesijonalai jeiti į belaukiančių padėtį, sužinot kaip sunku yra sėdėti nieko neveikiant porą valandų. Ciupsi už laikraščio, visą perversi — nemielas širdžiai, nejdomus, vis tas pats senas, nesuprantamas, sudraskytas, visų nučiupinėtas, jau perverstas kelis sykius, išskaitytas.

Argi sunku būtų pažinti savo pacijentus ir jiems parinkti ir užsakyti keletą laikraščių. Esi lietuvių kolonijoj, daugumas atsilankiusių yra lietuviai, kodėl jiems neužsakyti lietuviško dienraščio bei keletą savaitraščių. Juk turime ir dienraščių ir puikių savaitraščių Amerikoj leidžiamų, pravartu būtų iš Lietuvos pigius gnoderniškai leidžiamus ir liaudies labai mėgiamus žurnalus — "Karį", "Žvaigždę" ir "Misijas", o jei atsilanko pas tave keletas inteligentų, būtų naudinga užsakyti ir savaitinį kultūros žurnalą "Naująją Romuvą" ir "Studentų Žodį".

Kodėl to nepadaroma? Sudraskys! Išsineš! Reikia taupyti! Nemėgsta skaityti! Tik tokie gali būti profesijonalo argumentai, bet ar jie teisingi? Ateina kurie mėgsta skaityti — duok jiems rimtesnių žurnalų, ateina ir kurie nenori skaityti, bet jie mėgsta per žiūrėti gražius paveikslus ir perskaityti po jais parašus, jaunieji įpratę žiūrėti į "funny papers" — duok ir to jiems.

Jau yra ir susipratusių daktarų, advokatų, dantistų, kunigų, kurie šį svarbų reikalą supranta, ir jie yra pacijentų mylimi ir įvertinami. Bet deja, dar daugelis "taupo", bet daro sau didelę žalą. Klijentas irgi nuskriaudžiamas, jei jis čia perskaitytų, to laikraščio nereikėtų namuose skaityti ir būtų sutaupyta laiko ir nenusibostų laukti. O dėl sudraskymo ir išsinešimo nėra ko bijotis, nes jie ir turi būti skiriami klijento aptarnavimui, nes kas lieka vistiek tik krosniai tėra naudingi. Kitkam juos naudoti jau būtų nehigieniška.

Profesjonale, jei myli savo pacijentą, jei nori jam pilnai patarnauti, duok to, ką pats mėgsti, ką važiuodamas ilgon kelionėn nusiperki, duok jiems geros spaudos!

Pacijentų pasitenkinimas bus kartu ir tavo pasitenkinimas.

A. Sk.

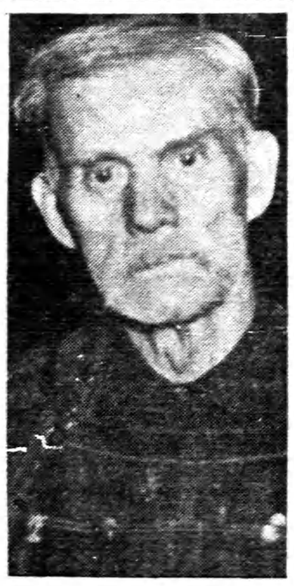

Henry Seago, 73 metų amžiaus kalvis, iš Hillsboro, Ill., besiginčydamas dėl moters su George McNeece, pastarąjį nužudė. (Acme telephoto)

Nevada valstybinio universiteto viršininkė (rektorius) Margaret Mack uždraudė studentėms dėvėti tokį kostiumą. Įsakyta, kad kiekvienos studentės suknelė būtų žemiau kelių. Įsakymas studenčių tarpe sukėlė audrą, bet... įsakymas palieka įsakymu. Įdomu, kad jau net moterys pradeda protestuoti prieš merginas, viešai demonstruojančias savo nuogas kojas. (Acme telephoto)

Administratoriaus Pranešimas

Sulaukus "Draugo" 30-ties metų gyvavimo malonu pasidžiaugti jojo nuveiktais Bažnyčiai ir Tėvynei darbais. Taigi lapkričio 19 d., Shoreland Hotel, ruošiama bankietas, kuriame prisiminsime mūsų katalikiško dienraščio 30-ties metų darbuotę ir kartu bus atidaromas vajus praplėsti mūsų dienraščio įtekmę į lietuvių visuomenės gyvenimą. Bankieto tikietai po $2.00.

Šeštadienį prieš bankietą bus išleistas padidintas "Draugo" numeris, į kurį prašome mūsų biznierių patalpinti savo pagarsinimus, nes jie bus dedami papiginta kaina.

Taip pat bus įvestas į mūsų dienraštį JAUNIMO ir MOTERŲ skyriai ir tad prašome mūsų prietelių paramos mūsų dienraščiui šioje naujoje kūryboje.

"DRAUGO" 30 METŲ GYVAVIMO PAMINĖJIMO NUMERIO APGARSINIMŲ SĄLYGOS

1. **Skelbimai 50c už colį.**
2. **Su kiekvienu skelbimu $5.00 vertės gausite vieną tikietą į Bankietą ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.**
3. **Su kiekvienu skelbimu $2.00 vertės gausite ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.**
4. **Kiekvienas mokantis $2.50 už 30 metų Paminėjimo Bankieto tikietą, bus paminėtas "Draugo" Boosterių kampelyje.**
5. **Vien paminėjimas "Draugo" boosterių kampelyje nemažiau $1.00.**
6. **Bankieto tikietas $2.00.**

Jums labai dėkingas,
KUN. J. MAČIULIONIS, M.I.C.,
"Draugo" Administratorius

P. S. Tikietus jau galima gauti "Draugo" ofise. Skubėkite nusipirkti ar užsakyti telefonu: CANal 7790.

Lapkričio 18 d. išleisime istorinį 32 puslapių numerį. Prašom biznierių šia proga pasinaudoti ir priduoti savo skelbimus ne vėliau lapkričio 17 d., 2 val. popiet.

RADIO

Kalbėkime Lietuviškai

Rašo **J. V-va**

Šių dienų Europos politiniai įvykiai, ypač Vilniaus klausimas, sujudino visą lietuvių visuomenę. Palietė ir lietuvių radio valandas. Viena tų valandų net paruošė neva radijo vaidinimą, kuriame senas lietuvis pasakoja jauniesiems apsilankymą Vilniuje. Tai gražu ir girtina. Netenka abejoti radio valandos vedėjų gerais norais, bet tenka apgailestauti dėl jų programos nerūpestingo paruošimo, lietuvių kalbos ir lietuviškojo meno darkymo.

Pavyzdžiui, senelis pasakoja lankęsis Vilniuj, kai buvęs "septyni metai", tenai "dunksnojo" Gedimino kalnas, bet "neplevėsojo" lietuviška vėliava ir t.t. ir t.t. Jei tai juomoristinis ar satyrinis škicas — būtų gal ir dovanotina, bet tokia lietuviška kalba negalėjo ir negali kalbėti Lietuvos lietuvis senelis. Bendrai, lietuviškųjų radio valandų vedėjai turėtų daugiau dėmesio kreipti į vartojamą lietuvių kalbą ir dalyvių dikciją.

Pravartu pastebėti, jog dažnai lietuviškose radio programose naudojamos verstinės dainos lietuviškojo meno nesudaro. Ką gi bendro su lietuviškuoju menu gali turėti daina "Bei mir bist du schoen"? Mažiau negu nieko.

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitza Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Varšuva Šimtmečių Šviesoje

(Tęsinys iš 2 pusl.)

Varšuva buvo užimta austrų, o po Napoleono žygio į Maskvą 1813 metų vasario 8 d. buvo užimta rusų, kurių valdžioje pasiliko visą šimtmetį, iki pat Didž. karo.

Jau pačioje Didž. karo pradžioje ties Varšuva ėjo smarkios kovos tarp rusų ir vokiečių, kol 1915 metų rugpiūčio 5 d. Varšuva pateko į vokiečių rankas. Vokiečių valdžioje Varšuva išbuvo visą karą, iki 1918 metų lapkričio 11 d., kada Pilsudskis su savo legionais užėmė miestą ir buvo paskelbta Lenkijos nepriklausomybė. 1920 metų rugpiūčio mėn. lenkų-sovietų karo metu Varšuva vėl vos išvengė rusų okupacijos. Raudonoji armija buvo jau prie pat Varšuvos vartų.

Dabar štai Varšuvą užėmė vokiečių kariuomenė. **K—s**

PAMOKSLŲ
Kunigai turėtų įsigyti
Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą
400 puslapių knygą.
Kaina $1.75
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley, Ave.
Chicago, Ill.

Taisome greitai visokius drabužius. Taisome ir valome moteriškus ir vyriškus žieminius furkautus. Darbas atliekamas greitai ir atsakomingai.
J. OVERLINGIO
KRIAUČIŲ ŠAPA
4602 South Wood Street
Telefonas VIRginia 1093

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Standard Club
Švelni Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą
TIK $1.00 PT. $1.60
4-5 Kvortos...
Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ
15c. DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

Kišeninis
Lietuviškai—Angliškas
ir
Angliškai—Lietuviškas
ŽODYNĖLIS
Jame yra 18,000 reikalingiausių žodžių. Dabar geriausia proga pirkti, nes parduodamas nupiginta kaina. Galima gauti 'Draugo' knygyne dabar; kaina —
tik $1.00
"DRAUGAS"
2334 South Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.
Linksmas Patarnavimas Visiems
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav
Tel. Victory 9670

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS
F. SELEMONAVICH
SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KASDIENĄ — IR VAKARAIS IR SEKMADIENIAIS
Telefonas VICTORY 3486
504 WEST 33RD STREET
CHICAGO, ILL.

PASKOLOS
Greitai ir Pigiai ant
1-MŲ MORGIČIŲ
Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Rugp. mėnesiuose
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI $5,000. per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.
OFISO VALANDOS: Antrad. ir Trečiad. nuo 9 v. ryto iki 5 v. v. Pirmadienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.
St. Anthony's Lithuanian Parish Building & Loan Association
Joseph F. Gribauskas, Sec'y
1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

TURTAS VIRŠ - - - - - $3,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS - $250,000.00
Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY INSURED
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

Kviečiu visus kaimynus, draugus ir pažystamus naudotis mano patarnavimu.
Midwest Service Station
PATARNAUJA LIETUVIAI
Range Aliejus,
Gasas, Aliejus, Lubrikacija
ir Mašinų Plovimas.
•
Tire ir Battery Service –
24 valandų Patarnavimas.

Vic Juknis, sav.
2335 South Western Avenue
TELEFONAS CANAL 5764

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS
..3 flety bargenas, 7314-16 South Rockwell St. 3 fletai po 6 kamb. Rendos $150.00. Kaina $9,250.00 Agentas ant vietos nuo 1 iki 4 val. popiet Sekmadienį. Tel. Stewart 0330.

RENDON KAMBARIS
Brighton Parke, pas gerą šeimyną, randasi kambarys su visais patogumais ir apšildomas. Tinkamas valkinui ar merginai.
Atsišaukite: —
4408 So. Campbell Ave.
Tel. Laf. 9438

PARDAVIMUI TAVERNAS
Kampiniame name; didelis stakas; pilnai įrengtas; gera apielinkė; parduosiu pigiai. Turiu kitą biznį. Atsišaukite:
5300 So. Princeton Ave.

PARDAVIMUI KEPYKLA
Seniai įsteigta kepykla, geroj vietoj. Parduosiu pigiai. Priežastis pardavimo — liga. Atsišaukite: "Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI
Pardavimui naujas Cooler Keg System, alaus šaldytuvas ir washboard dėl užeigos. Parsiduoda pigiai. Atsišaukite telefonu: BOUlevard 4552.

REIKALINGAS DARBININKAS
prie senų drapanų taisymo ir prosijimo Kuo greičiausiai kreipkitės šiuo adresu: M. Bladen, 4540 So. California Ave., tel. LAFayette 1312.

PARDAVIMUI TAVERNAS
Pardavimui pilnai įrengtas tavernas. Prie geros transportacijos ir kasamo 'subway'. Parsiduoda pigiai. Priežastis pardavimo — liga. Atsišaukite: 1585 Clybourn Ave., tel MOHawk 3266.

TURI BŪTI PARDUOTA ŠĮ MĖNESĮ
Parsiduoda tavernas už nebrangią kainą. Įsteigta 6 metai; geras einasi biznis. Kampinis namas — didelis štoras — užpakalyje yra įrengtas didelis kambarys. Galima vartoti dėl svetainės. 6 gyvenimui kambariai viršuje. Nebrangi renda. Verta pamatyti. 6556 So. State Street.

ISPARDAVIMO BARGENAI
Už $6,700 galima nupirkti 2 fletų mūrinį namą 7215 Princeton Ave.
Už $8,000 galima nupirkti gražų 2 fletų plytų namą Marquette Road šalia Western Avenue.
Už $6,750 galima gauti patrauklų 6 kambarių plytų bungalow, California Ave., netoli 62nd Street.
LACEY, 5741 LaSalle Street
Phone Englewood 1680.

PARDAVIMUI NAMAI
Vienas dviejų-aukštų, 4321 South Campbell Avenue; antras taipgi dviejų-aukštų, 4157 Marmora Ave. Kreipkitės į Tėvus Marijonus, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORtsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geliausių mainų; daug dulkių išimta. Perkane 5 tonus ar daugiau už tona..... $7.65
PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, tonas....$7.40. Sales Tax Ekstra.